

3. marts 2022

God dyrevelfærd hos økologiske malkekøer

Det står godt til med velfærden blandt tyske økologiske køer, hvor tre ud af fire besætninger får en høj samlet karakter for køernes opstaldning, fodring, sundhed og adfærd.

Resultaterne er fundet i et projekt, hvor forskerne vurderede malkekøers velfærd på 46 økologiske bedrifter med vurderingssystemet Welfare Quality. Resultaterne er refereret i tidsskriftet Animal.

Welfare Quality vurderer køernes velfærd på fire centrale områder: opstaldning, fodring, sundhed og adfærd.

Herhjemme foregår velfærdsvurderinger af økologiske malkekøer bl.a. med redskabet Koliv 100, der er udviklet af Aarhus Universitet og Økologisk Landsforening. Selv om værktøjerne er forskellige, er det langt hen ad vejen de samme elementer, der bliver målt og vurderet i begge, fortæller konsulent og specialist i dyrevelfærd, Iben Alber Christiansen, Innovationscenter for Økologisk Landbrug.

Dansk værktøj har økologisk vinkel

”Vi går lidt længere i Koliv100, som har en økologisk dimension. Det handler ikke kun om at undgå negative påvirkninger af dyrene men har også fokus på hvordan, man kan tilbyde dem forhold, der opfylder adfærdsmæssige behov og giver positive oplevelser. Det kan være at give dem adgang til et udendørs motionsareal om vinteren eller øge tiden på græs om sommeren. Det er ikke sikkert, man kan måle en direkte effekt i tal, men tiltagene har værdi i sig selv, og det er med til at udfordre mælkeproducenternes syn på og sprog for, hvad god dyrevelfærd er,” forklarer Iben Christiansen, der de seneste år har gennemført omkring 80 velfærdsvurderinger hos økologiske mælkeproducenter i Danmark.

Velfærdsvurderinger er et af flere tilbud, som Innovationscenter for Økologisk Landbrug har til økologiske landmænd, der vil udvikle deres bedrifter og praksis. Foruden Koliv 100 findes Kalveliv 100 og Kvieliv 100, så velfærdsvurderinger kan foretages i alle dyregrupper og staldafsnit.

Et velfærdstjek er altid individuelt, og selv om man som mælke- eller kødproducent i princippet kunne foretage vurderingen selv ud fra den guide, der følger med værktøjet, så understreger Iben Christiansen værdien af at få friske øjne på dyrene og staldforholdene.

”Uanset hvor objektiv, man forsøger at være, så har de fleste af os blinde vinkler, når det gælder vores egen indsats,” siger hun.

Halte køer, mastitis og beskidte yvere

I den tyske undersøgelse scorede økologiske bedrifter højere for velfærd end tilsvarende konventionelle. Alligevel var der plads til forbedringer på flere områder og især hos den fjerdedel af besætningerne, hvor velfærden kun blev vurderet som 'acceptabel'.

Det gælder antallet af halte køer, som var på 10 procent på tværs af bedrifterne. Også andelen af køer med subklinisk mastitis var med et gennemsnit på 14 procent for højt på en del af bedrifterne.

Samtidig var der en del køer med beskidte yvere (35 procent), og en del steder var der problemer med skader på haser og hud.

Ifølge Iben Christiansen er velfærden hos danske økologiske malkekøer gennemgående god, og hun ser ikke et generelt mønster i de konkrete velfærdsproblemer, hun støder på.

"Det er heller ikke noget, vi tæller sammen på. Velfærdsvurderingen er landmandens værktøj til udvikling, ikke en kontrolforanstaltning," understreger hun.

Velfærdsvurdering af kvæg omfatter:

- Opstaldning: liggeunderlag, strøelse, plads, renhed, skader på haser og hud, mulighed for komfortadfærd
- Fodring: Huld, forsyning med foder og vand
- Sundhed: registrering af halte køer, yversundhed og andre sygdomme
- Adfærd: indbyrdes interaktioner, frygt

Kontakt

Iben Alber Christiansen, 6197 4909, iben@icoel.dk